

Mohelnický kroužek

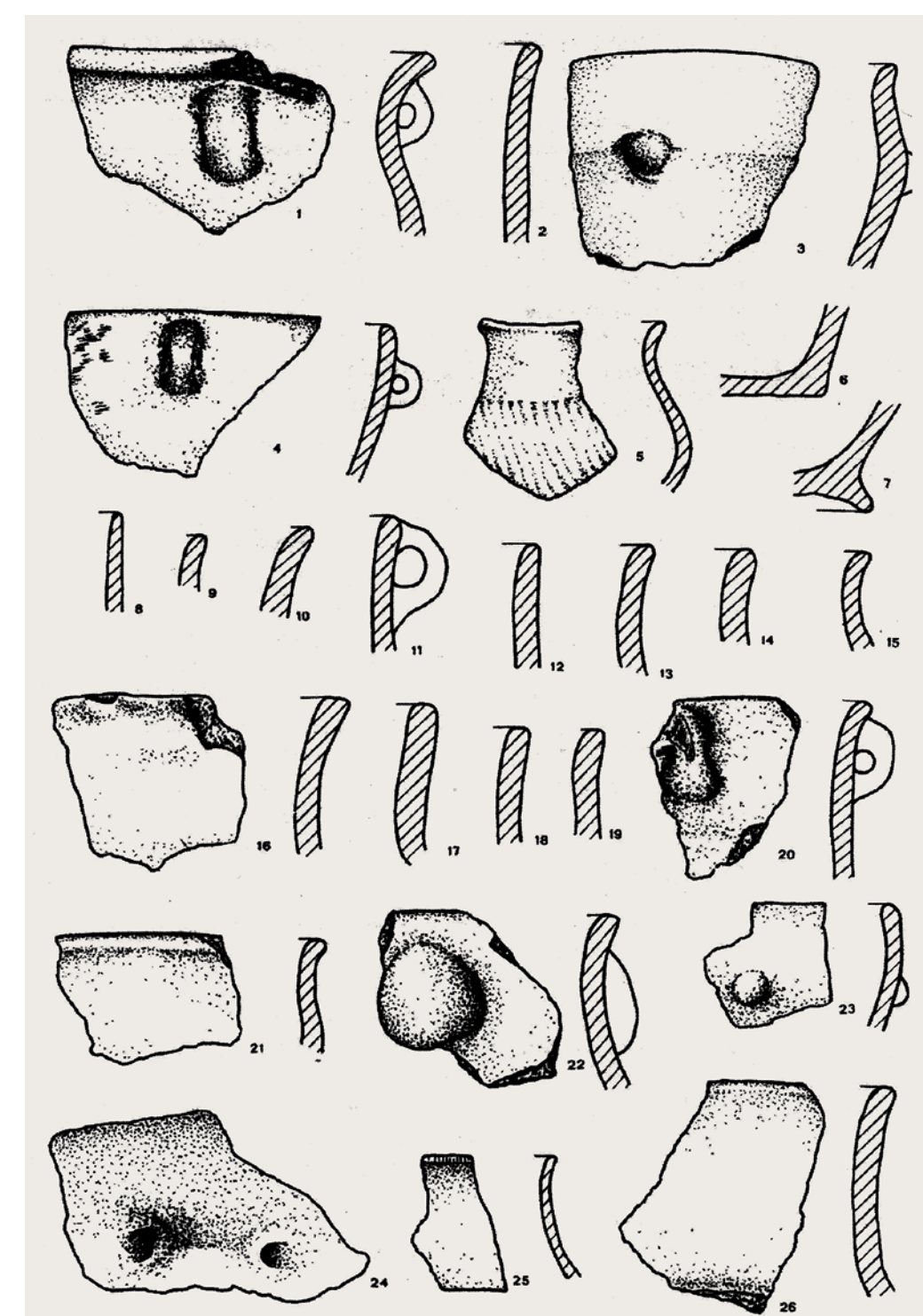
Jednou z významných kapitol poválečné obnovy částečně nově osídleného Mohelnicka byla taktéž činnost zdejších neprofesionálních archeologů. Tito dobrovolní pracovníci nejenže tak navazovali na již tehdy značně bohaté tradice české a německé předválečné regionální vlastivědy, ba co víc, mnozí se sami navždy zlatým písmem zapsali do její historie. Byli to především Josef Horký a Vladimír Kapl v samotné Mohelnici, Páter Josef Novák a Jiří Adamec v blízkých Moravičanech a Adolf Lang v Lošticích. Pro tyto badatele je příznačné, že ačkoliv všichni byli téměř vrstevníky, navzájem se osobně velmi dobře znali a podporovali, přesto do jisté míry tvořili tři samostatné skupiny, každá s vlastním zázemím a okruhem dalších spolupracovníků.

Činnost mohelnických nadšenců je nerozlučně spjata s tamějším muzeem, jehož dobrovolným správcem a hlavním obnovitelem byl od září 1949 **František Hekele**. Jedním z prvních pomocníků, který se mimořádně zasloužil o uspořádání sbírek, byl **Josef Horký**. Vynikal všeobecným nadáním, zvláště pak neobyčejným citem pro terénní archeologickou práci. Nejvýznamnější byl jeho objev

neolitické lokality, který učinil roku 1953 při budování mohelnické šterkopískovny. Na nálezy keramiky a nástrojů upozornil přímo prof. PhDr. Josefa Poulíka, DrSc., vedoucího Archeologického ústavu ČSAV v Brně, který na místo neprodleně vyslal PhDr. Rudolfa Tichého, CSc. Tím započala éra archeologických výzkumů v okolí Mohelnice trvající až do roku 1971. Společně s **Vladimírem Kaplem** pak oba byli průkopníky metod povrchových sběrů, a to v okamžiku, kdy v našich zemích začínaly hloubkové orby. Zachránili tak mnoho cenných informací, které by jinak byly zcela ztraceny. Do Mohelnice se přistěhoval v roce 1951. Téměř ihned se zapojil do činnosti mohelnického archeologického odboru, přičemž jeho obětavost byla zcela mimořádná. Nejen, že se záhy stal nepostradatelným spolupracovníkem na výzkumech PhDr. Rudolfa Tichého, CSc., spolu se svojí paní Hildegardou Kaplovou, také velmi často vypomáhali v Moravičanech na výzkumech PhDr. Jindry Nekvasila, CSc. Jméno Vladimíra Kapla je nerozlučně spjata s většími záchrannými výzkumy, které na Lošticku a Mohelnicku probíhaly, s menší či větší intenzitou, až do období po roce 1989. Zcela sám, a to mimo svoji řádnou pracovní dobu v továrně, prokopával, v letech 1978–1979, během výstavby dálnice Olomouc – Mohelnice, více jak 550 sídlištních objektů na polykulturní lokalitě známé jako Palonín. Na počátku 90. let prováděl zemní práce prováděné během rekonstrukce raně gotického kostela ve Vyšehorkách.

Další dvě významné osobnosti, jež neoddělitelně náleží k dějinám archeologie Mohelnicka, většinu svých životů prožili v Moravičanech. Jedná se o pátera **Josefa Nováka** a jeho spolupracovníka **Jiřího Adamce**. Oba společně, a to převážně metodami povrchových sběrů, objevili pravděpodobně všechny archeologické lokality na katastrálním území obce Moravičany. Zasluhou obou moravičanských vlastivědných nadšenců, probíhaly v obci od roku 1953 archeologické výzkumy vedené PhDr. Jindrou Nekvasilem, CSc na pohřebišti lidu s kulturou lužických popelnicových polí. Velmi významná byla také osvětová činnost P. Nováka, kterou zprostředkoval hlavně díky jím samotným založenému Vlastivědnému kroužku, k čemuž došlo začátkem roku 1957.

Abychom vyčet vlastivědných pracovníků působících na Mohelnicku v oblasti archeologie úplný, nelze opomenout pana **Adolfa Langa** z Loštic. Naplno se jeho organizátorská a badatelská schopnost mohla rozvinout až roku 1955, kdy se jako důchodce vrátil do rodných Loštic. Vzápětí si vytknul téměř nereálný cíl, a sice obnovit loštické Havelkovo muzeum. To, díky svému katastrofálnímu stavu, bylo krátce před tím vyškrtáno ze seznamu moravských muzeí. Hned následujícího roku proto založil v Lošticích vlastivědný kroužek. Spojil své úsilí s mohelnickými a moravičanskými nadšenci a pořádal výlety, vlastivědné vycházky, odborné přednášky, výstavy, postupně však, krok za krokem, znovu budoval muzejní sbírky. Havelkovo muzeum bylo slavnostně otevřeno 1. 7. 1961 v obnovených prostorách bývalé židovské synagogy, kde prezentovalo historii loštického hrnčířství.

Ukázka keramických zlomků z povrchových sběrů u Moravičan.

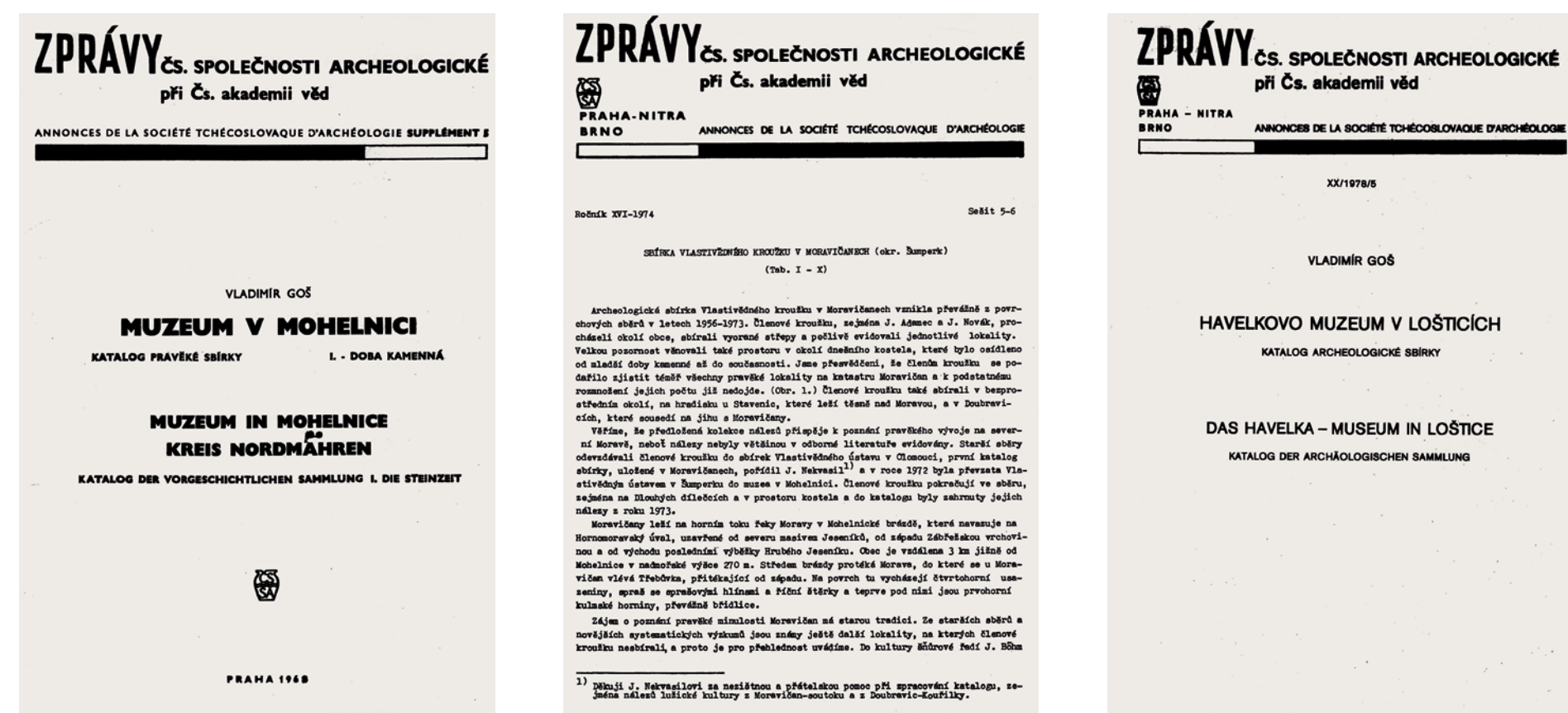
VYŠEHORKY

Publikace Vladimíra Kapla o výzkumu ve Vyšehorkách.

Publikace Vladimíra Kapla o výzkumu ve Vyšehorkách.

Při diskusi nad archeologickým nálezem. 50. léta 20. století. Zleva: Josef Horký, František Hekele, Vladimír Kapl.

Publikace dr. Vladimíra Goše o práci neprofesionálních archeologů z Mohelnice, Moravičan a Loštice.

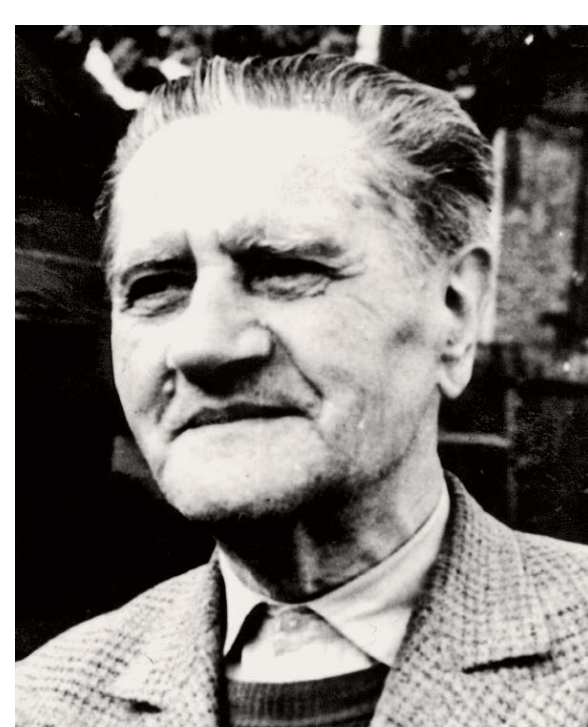
Josef Horký v roce 1967.

Vladimír Kapl v 90. letech.

P. Josef Novák při bohoslužbě v 90. letech.

Adolf Lang z Loštic.

Jiří Adamec při malování.